

Jaarverslag 2024

'Vriendenkring van De Heimanshof a/d Wieger Bruinlaan', Wieger Bruinlaan 1-7, 132AW Hoofddorp,
tel. 023 5629124, www.deheimanshof.nl

Inhoud

1.	Voorwaarts met zevenmijlslaarzen.....	4
2.	Tuinjaarverslag door de ogen van de beheerder.....	5
	Schooltuinen.....	5
	Ruimte voor voortgezet onderwijs	6
	Aanpak woekerplanten.....	6
	De Groene stad	6
	Het duin	7
	Het weiland en de akkers	7
	Najaarsbloeiërs.....	7
	Bedrijven helpen mee in het groen	8
	Toegankelijkheid tuin en Informatiecentrum.....	8
	Watermanagement – deel 2.....	8
	Onderhoud op orde	9
3.	Vereniging De Heimanshof	10
	Gouden jubileum in zicht.....	10
	Gemeentepening voor 'Oma' Bep.....	10
	Bestuurlijke kracht.....	10
	49 jaar archief.....	11
	Aanpassing van de statuten.....	11
	Relatie met de gemeente	11
	Jeugdleden	11
	2024 in cijfers	12
4.	Inspiratiebron voor natuurbeleving voor bewoners van Haarlemmermeer en stimulator om in actie te komen	13
	Activiteitenprogramma 2024.....	13
	Voorjaarsbloeiërsdag	14
	Eco-Meerfestival	14
	Zomerfestival	14
	Shinrin Yoku	15
	Fête de la nature	15
5.	Binden van mensen met liefde voor de natuur.....	16
	De Heimanshof in beeld	16
	Filmpjes op site en social media.....	16
	In de media	16

Binden van ons vrijwilligersteam	16
Binden van plantenkenners	17
Binden van de buurt.....	17
Binden van bedrijven.....	18
Binden van jongeren	18
6. Kenniscentrum inheemse natuur Haarlemmermeer.....	19
Natuur- en Duurzaamheidseducatie (NDE-lessen)	19
Opleiding eigen vrijwilligers	19
Educatie in de tuin	19
Kennisoverdracht aan derden.....	20
Stages en projectonderwijs.....	20
7. Breed maatschappelijk draagvlak	21
Samenwerking AZC.....	21
Amstelring dagbesteding op De Heimanshof	21
Bedrijven: Sponsorbeleid	22
Samenwerking met (natuur)partners	22
8. Beheer gebouwen en kassen.....	23
Kassen.....	23
Kijkdoos - Informatiecentrum	23
Boomhut en bomenpad	24
Project nummer 7	24

1. Voorwaarts met zevenmijlslaarzen

Het laatste jaar van de uitvoering van ons ambitieuze beleidsplan 'Op weg naar goud' (2020-2025) is in zicht. In dit beleidsplan hebben we het roer lichtelijk omgegooid: van een tuin met een landelijk profiel naar de landschappen van West-Nederland en Zuid-Limburg. Ook willen we meer inspelen op de gevolgen van de klimaatverandering en onze bezoekers inspireren om daar zelf mee aan de slag te gaan: water vasthouden in de natte tijden, schaduw creëren, verticaal tuinieren als isolatie van je woning. En zoveel mogelijk gifvrij geteelde inheemse soorten in de tuin planten om de biodiversiteit te ondersteunen.

De klimaattuin die wij 'De groene stad' noemen, nadert zijn voltooiing mede dankzij een mooie bijdrage uit het 'Groenblauw buurtidee' fonds van Rijnland en hulp van RvR loonbedrijf uit Hoofddorp. De 'Eetbare stad' met een renovatie van de Kruidentuin is in 2023 afgerond dankzij steun van het 'Betrekken bij Groen-fonds' en Gromax Verhuur. De 'Speelstad' met de natuurspeelplaats als kern was al eerder gerealiseerd.

Het kustlandschap is uitgebreid met een heuse zeedijk en de oude, zoute bak en veenbak zijn opnieuw opgebouwd tot zoute kwelder, zoete duinvallei en veenlandschap. De schooltuinen zijn opgeknapt. De hele tuin is gedraineerd, zodat we de overvloedige regenval het hoofd kunnen bieden. Er is een evenementenplein gemaakt. Het reguliere onderhoud van de tuin is ondertussen gewoon doorgegaan.

Als wij zo terugkijken op de afgelopen vier jaar zijn wij enorm trots op de daadkracht van onze vrijwilligers en beheerder. Samen werken we er heel hard aan om de heemtuin toekomstbestendig te maken. En met veel plezier! Die blijde gezichtjes van de schoolkinderen en bezoekers over zoveel moois in onze tuin, dat blijft genieten. Daar doen we het voor.

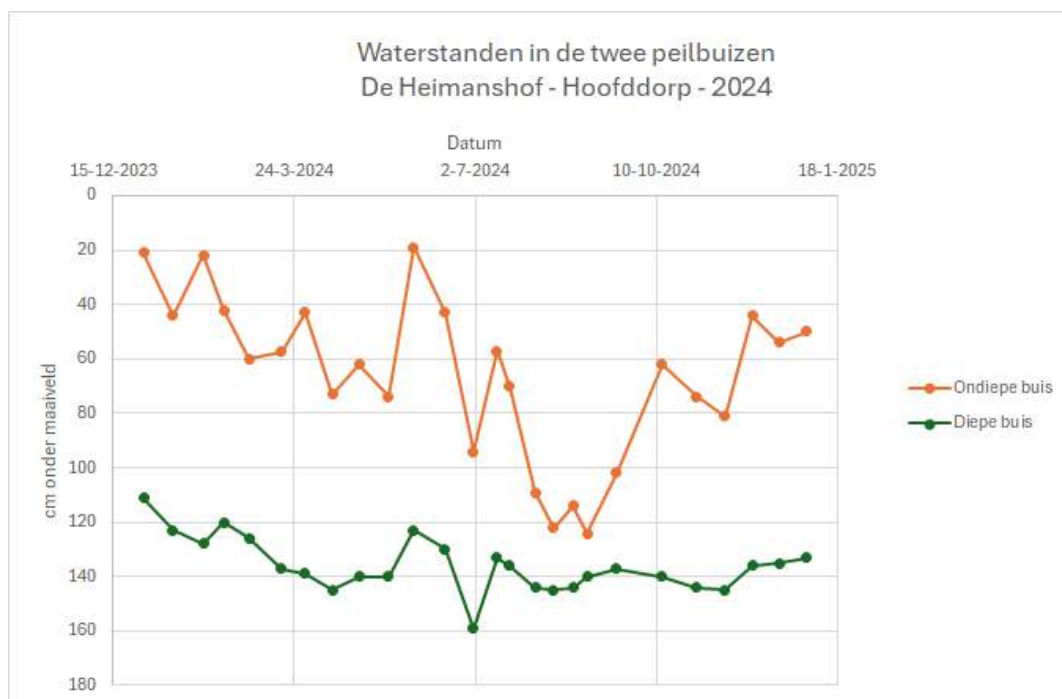
Veel dank aan iedereen die meehelpt de heemtuin als groene parel in Hoofddorp in stand te houden en op naar ons Gouden jubileumjaar 2025.

Namens het bestuur van De Heimanshof,

Ans Röling, voorzitter
Amerens Popma, secretaris
Louis van Rossum, penningmeester
Dick Gatsonides, tuinzaken
Thea Gerritsma, adviseur
Nol van Burik, adviseur kas en bijen

2. Tuinjaarverslag door de ogen van de beheerder

Het was een jaar met een aantal zeer natte periodes zoals uit het onderstaande overzicht van de grondwaterstanden is af te lezen. Grote delen van de tuin veranderden in een groot moeras. De paden bleven echter toegankelijk door de afvoer via de duikers die in 2023 en 2024 zijn gemaakt.

Schooltuinen

Begin 2024 waren de schooltuinen aan de beurt om vrijgehouden te worden van overmatig water. In maart starten immers de schooltuinlessen. Vanaf alle tuinblokken is een drain ingegraven die afvoert op de beek. Een klus waarbij we veel last hebben gehad van de enorm natte winter. Ondanks deze nattigheid is de klus geklaard. Om de bodem te verrijken zijn de grote schooltuin en de ronde schooltuin van nieuwe grond voorzien. Dankzij de hulp van sportschool Kr8tig uit Hoofddorp is er ruim 40 kub nieuwe grond aangebracht. Er is een nieuw middenpad aangelegd en tijdens NLdoet hebben medewerkers van Bayer de tuinpadjes netjes neergelegd. In maart lagen de tuintjes er picobello bij voor de kids. Het tuinseizoen viel wat tegen, omdat het natte voorjaar tot een explosie van slakken leidde, die zich tegoed deden aan het heerlijke jonge groen. Toch hebben de kids onder begeleiding van vrijwilliger Cor veel plezier gehad en veel geleerd.

Half juli zijn de schooltuinen schoongemaakt en ontdaan van de tegels. Daarna zijn ze ingezaaid met drie soorten groenbemesters. Dit resulteerde in het najaar in mooie velden van geel mosterdzaad en blauwe phacelia- en lupinebloemen.

Ruimte voor voortgezet onderwijs

In het overleg met De Groene Kapstok (NMCX Centrum voor Duurzaamheid) kwam de wens naar voren van een tweede ontvangstruimte in de kassen. Dit om groepen uit het voortgezet onderwijs te ontvangen en ruimte voor de schooltuingroepen bij slecht weer. De VO-lessen starten na de zomer 2025. In het vierde kwartaal is de kas heringericht en heeft NMCX meubilair aangeschaft.

Aanpak woekerplanten

Dit jaar zijn we ver voor de bloei begonnen met het wegnemen van een aantal woekerplanten. Zo rook het al vanaf eind januari behoorlijk naar look op De Heimanshof. Niet alleen het driekantig-, armbloemig- en daslook zijn aangepakt, maar ook de zwartmoeskervel en boskortsteel in de hele tuin en oeverzegge en hangende zegge op de oever van de beek. Ik hoop dat er hierdoor in komende jaren een duidelijke afname is van de woekerplanten, zodat we onze 700 soorten planten in de tuin optimaal de kans geven om te groeien.

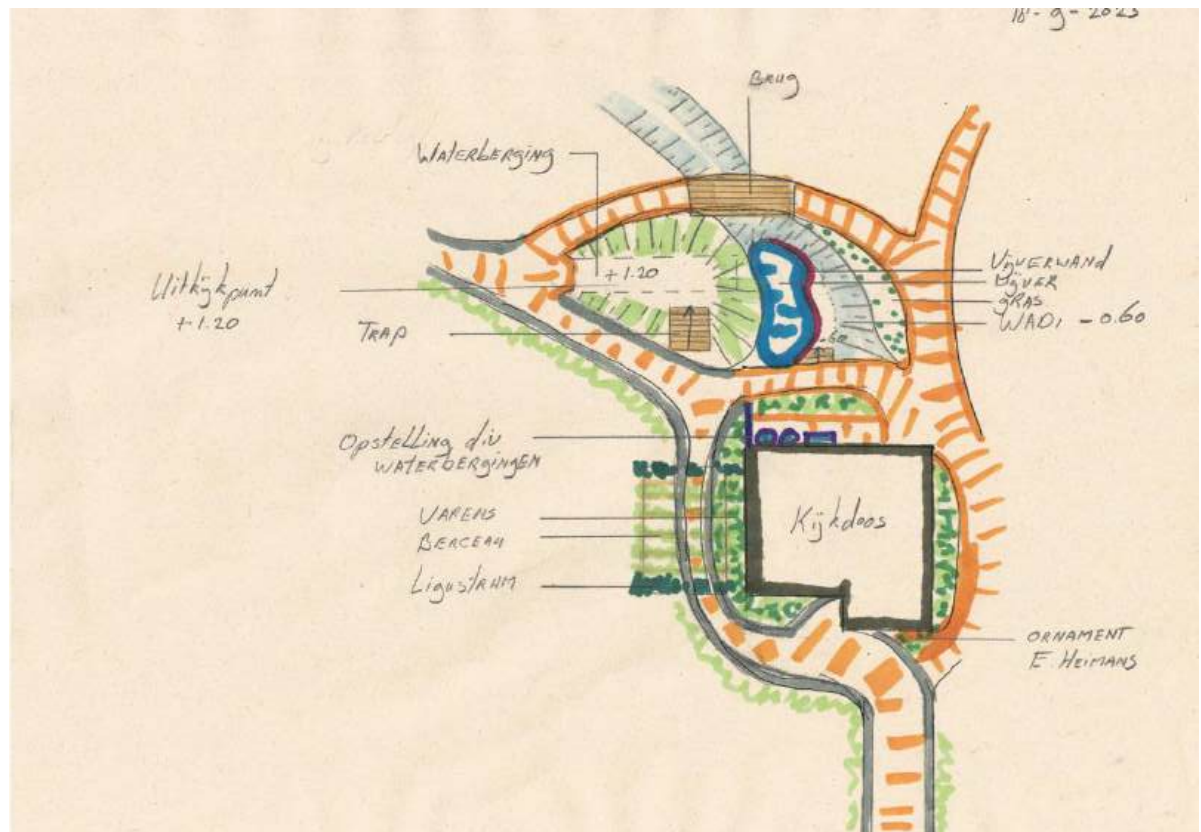
De Groene stad

De Groene stad (zie korte beschrijving en plaatje hieronder) krijgt steeds meer vorm. In het voorjaar is een 5000 liter watertank ingegraven met hulp van RvR en is een vijvertje aangelegd. Hiervoor is het rivierduin verdwenen uit De Heimanshof. De tank wordt gevoed door regenwater dat valt op het dak van het Informatiecentrum (nieuwe naam voor De Kijkdoos). Bovenop de tank wordt begin volgend jaar een uitkijkpunt gemaakt. Ook is gestart met het schonen en plantklaar maken van het nieuwe voorbeeldtuintje dat naast de kruiwagenschuur komt. De berceau (soort pergola) staat nog even on hold. We hebben een mooie fondsbijdrage gekregen uit het fonds Groenblauw Buurtidee van het hoogheemraadschap Rijnland, maar dat was niet genoeg om het project al geheel te financieren.

Sfeerbeeld project 'De groene stad'

Rond het Informatiecentrum ziet u Stadsnatuur, het jongste landschap in de tuin. In dit deel van de heemtuin laten we zien dat ook in een stedelijke omgeving veel te ontdekken is in de natuur. We tonen hier planten die makkelijk (kunnen) verwilderen in een warme, stenige omgeving met veel verstoring en aanvoer van zaden uit verre gebieden.

Het hoofdpad loopt naar links en daarna door een *berceau* of huifskelet. Hierna wordt het blikveld plotseling wijder. Vanaf een verhoging kunt u zich goed oriënteren via de belangrijkste zichtlijnen: rechts het bos en de akkers, meer naar links het hooiland, de veenplas en het Zuid-Limburgse landschap, nog verder naar links, minder goed te zien vanaf dat punt, onze kustlandschappen.

Het duin

Het beheer van het hoge duin is erg intensief vanwege het duinriet. Na vele keren plukken en wieden is ervoor gekozen om zoveel mogelijk te maaien om op deze manier het duinriet onder controle te houden. Ook zijn er werkpaden op het hoge duin aangelegd om makkelijker te kunnen wieden. Deze paden zijn ook toegankelijk voor bezoekers. We hopen via betreding het duinriet in bedwang te houden en open plekken te creëren zoals in een Zeedorpenlandschap.

Het weiland en de akkers

Het riet is ook een handenbinder in de weides. Vanaf half mei zijn we begonnen met riet knippen in het weiland. Voor de langste dag is er riet gemaaid in het moeras bij de vijver in de hoop dat we hierdoor een extra verschraving teweegbrengen.

De akkers lagen er bloemrijk bij dit jaar. Een aantal granen en huttentut hebben het niet of nauwelijks gedaan helaas. Het blijft zoeken naar het beste beleid om een combinatie van akkerkruiden en granen te realiseren; een beeld zoals het vroeger was. De vogels deden zich in het najaar tegoed aan de net ingezaaide wintergranen. Dat werk moest opnieuw gedaan worden.

Najaarsbloeiers

Al een paar jaar zijn veel soorten vroeger uitgebloeid dan in het verleden en heeft de tuin in het najaar weinig kleur meer. Een aantal vrijwilligers heeft een plan bedacht om hier iets aan te doen. Bij biologische kwekerij Kas en Co zijn

diverse soorten aangekocht zoals knoopkruid, muskuskaasjeskruid en vlasbekje en op proefplekken geplant. Deze zijn helaas gedeeltelijk weer verdwenen vooral door slakkenvraat. In 2025 doen we een nieuwe poging.

[Bedrijven helpen mee in het groen](#)

Door hulp van bedrijven, de inzet van onze vrijwilligers, (maatschappelijke) stagiaires en hulp van mensen van het AZC hebben we veel grote onderhoudsklussen kunnen aanpakken. Zo zijn alle schelpen- en puinkorrelpaden ontdaan van gras. Dat geeft de tuin een heel ander aanzien. In het voorjaar hebben bedrijven meegeholpen met het weghalen van de woekerplanten (zie eerder in dit stukje). In de nazomer zijn we veel in het bos en aan de beek bezig geweest met het terugdringen van de hangende zegge en de boskortsteel en uitsteken van jonge boompjes.

Ons contactennetwerk met bedrijven groeit gestaag, mede dankzij de samenwerking met NMCX Centrum voor duurzaamheid en Meerwaarde via de website Haarlemmermeer voor Elkaar.

Wie werkten mee? Sportschool Kr8tig, Bayer, Omron, Rabobank, ING, Progress Live Science, Semmtech, Ministerie van V&I, Friend4Friend. Totaal zo'n 200/225 mensen.

Uit de onderwijshoek: 2 stagiaires Eco-Wildlife, 10 stagiaires van Atheneum Hageveld, 3 klassen van het Nova College en de internationale schakelklas Hoofddorp.

[Toegankelijkheid tuin en Informatiecentrum](#)

Het opschonen van de paden krijgt in het voorjaar van 2025 een vervolg. Dan zullen de paden met rode puinkorrel geëgaliseerd worden en krijgen ze een nieuwe toplaag. Het keienpad bij de kassen wordt deels opgerooid en krijgt een beter berijdbaar middendeel. Alle materialen liggen al klaar; nu duimen voor goed weer.

De toegang tot het Informatiecentrum staat voor de winter 2024/2025 op het programma. De offerte voor een nieuwe rolstoeltoegankelijke deur en vervanging van de (tochtende) deur naar de keuken is getekend. Als dit werk klaar is, komen bezoekers voortaan gelijk binnen in onze Informatieruimte en niet meer via de keuken.

[Watermanagement – deel 2](#)

Naast het draineren van de schooltuintjes is ook een start gemaakt met het vrijmaken van de loop van de nieuw te graven wadi langs de Wieger Bruinlaan. Dit deel van de tuin en, soms een deel van het trottoir, stonden regelmatig blank. Voor de wadi moet een aantal struiken wijken, wat het zicht vanaf de weg op de tuin ten goede zal komen.

Stagiair Ivan heeft onderzoek gedaan naar het verdwijnen van waterplanten uit de vijver. Hij ontdekte dat er veel Amerikaanse rivierkreeften in de vijver leven die verantwoordelijk zijn voor het grazen en knippen van alle waterplanten. Eén zat zelfs in het nieuwe vijvertje voor het Informatiecentrum. Hij heeft ruim honderd rivierkreeften gevangen. Eind oktober is de vijver gedeeltelijk

vrijgemaakt van riet en zijn de dikke takken uit de knotwilgenopslag verwijderd. Bij het moeras zijn de bos- en amandelwilg ingekort, zodat er weer voldoende licht kan komen op het moeras.

Het plan om het Zuid-Limburgslandschap te renoveren is opgeschort naar 2026. Andere projecten krijgen in 2025 voorrang. De planvorming zal wel in 2025 plaatsvinden.

Onderhoud op orde

Als ik dit schrijf is het nieuwe jaar op komst en kan ik zeggen dat de tuin er wat het onderhoud betreft goed bijligt. De schooltuinen zijn helemaal winterklaar en bemest, de Struinkidstuinen en natuurspeelplaats liggen er mooi bij. De akkers zijn schoon en met wintergranen ingezaaid. Het meeste maaiwerk is klaar.

Ik kijk terug op een heel goed jaar waarin weer heel veel werk verricht is in de tuin. Dank hiervoor vrijwilligers, jullie zijn kanjers. Ik kijk uit naar de eerste sneeuwkllokjes.

Beheerder Jan van Steijn

3. Vereniging De Heimanshof

Gouden jubileum in zicht

Het is een productief en gezellig jaar geweest voor de Vriendenkring De Heimanshof. Ons vrijwilligersbestand blijft goed op peil en de opkomst was het hele jaar door goed, ook als het weer wat minder was. De gezelligheid, het lekker buiten bezig zijn en resultaten zien, houdt de motivatie van onze vrijwilligers hoog. Daar zijn we blij mee. Een wens is wel om ook wat jongere vrijwilligers te binden, maar die categorie is vooralsnog moeilijk te vinden voor ons. Via diverse stagiaires komen er door het jaar heen wel frisse gedachten en inzichten de tuin in. Die zijn ook zeer waardevol.

In februari is de werkgroep '50-jarig jubileum' van start gegaan. Met veel enthousiasme is gewerkt aan een zeer divers programma waarin natuureducatie, natuurbeleving en biodiversiteit centraal staan. Daarbij zijn alle vrijwilligers zoveel mogelijk betrokken door raadpleging en via de app. De onderdelen worden in subgroepen uitgewerkt.

Gemeentepenning voor 'Oma' Bep

Op 29 mei was het groot feest in ons Informatiecentrum. Burgemeester Schuurmans verraste 'oma' Bep met de toekenning van de gemeentelijke erepenning. Bep komt iedere woensdag nog poetsen in het gebouw en is actief in twee kerken. Ze is altijd begaan met haar medemens en ontving daar terecht de waardering van de gemeente voor. Ze verscheen met haar kenmerkende lach in alle lokale media!

Tot slot nog droevig nieuws. Een aantal vrijwilligers moest door gezondheidsklachten hun activiteiten 'on hold' zetten of zelfs staken. Wij wensen hen

veel sterkte toe. Dit jaar moesten we afscheid nemen van twee oud-vrijwilligers, Reinder en Tony Elema. Beiden zijn jaren actief geweest in de tuin.

Bestuurlijke kracht

In 2024 bestond het bestuur korte tijd uit de gewenste zeven personen. Helaas haakten door persoonlijke omstandigheden John Diemeer en Carin Nordbeek af. Ook Thea Gerritsma trad af maar ze was wel bereid om, net als Nol van Burik, het bestuur waar mogelijk van advies te dienen. Het dragen van bestuursverantwoordelijkheid blijkt voor velen een stap te ver. We blijven zoeken

naar nieuwe bestuurders, want de werkbelasting van de zittende mensen is eigenlijk te hoog.

Door het jaar heen is de bestuurlijke agenda veel gevuld met terugkerende zaken zoals de aanvraag van de subsidie (augustus), jaarverslag/verantwoording van de subsidie (april), eventuele aanpassingen in het dossier Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) en huishoudelijk reglement (febr/mrt voor de Algemene Ledenvergadering). De verenigingsadministratie wordt nu volledig bijgehouden in Sharepoint. Daarin zijn ook de portefeuilles, voor zover ingevuld, inmiddels vastgelegd.

49 jaar archief

Oud-bestuurslid Horst Radema heeft in de afgelopen jaren het complete verenigingsarchief doorgenomen en de meeste relevante zaken samengevat in een digitaal document. Foto's en belangrijke historische documenten zijn in ordners opgenomen. Het digitale overzicht is in Sharepoint opgenomen, zodat toekomstige bestuurders en beheerders snel inzicht kunnen krijgen in onze historie. De ordners krijgen een plek in het Informatiecentrum.

Aanpassing van de statuten

In het eerste kwartaal hebben we de laatste stap gezet om te voldoen aan de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR), namelijk de aanpassing van de statuten. Deze zijn voorgelegd aan de Algemene Ledenvergadering op 10 april en goedgekeurd. Op 21 juni zijn de nieuwe notulen bij notariskantoor Novitarius uit Hoofddorp gepasseerd.

Relatie met de gemeente

In 2024 hebben we kennisgemaakt met onze nieuwe accounthouders bij Vastgoed en cluster Samenleving, Sport en Cultuur. Onze wens om te komen tot één meerjarige huurovereenkomst en een meerjarige subsidierelatie voor het totale terrein is met hen besproken. Ook de wens om een nieuw multifunctioneel gebouw neer te zetten in plaats van de afgeschreven kassen en het Amstelringgebouw was onderwerp van gesprek (zie hoofdstuk 8). Beide dossiers gijzelen elkaar momenteel. Omdat onduidelijk is wat er met kassen/gebouw gaat gebeuren, is een nieuw contract afsluiten voor de hele tuin lastig. We blijven met onze partners zoeken naar een oplossing waarin we de facilitering van het NME-onderwijs en zorg voor de jong-dementerenden kunnen borgen.

Jeugdleden

De werving van Struinkids bleef dit jaar wat achter bij voorgaande jaren. Het volcontinu rooster van scholen en het feit dat veel ouders op woensdag werken, helpt niet mee. Het enthousiasme van de vijf deelnemende kinderen met ouders was er niet minder om. Het werken in hun eigen moestuintje werd wisselend beloond. De slakken waren geduchte mee-eters. De leiding bood iedere week een gevarieerd programma aan waarin de kinderen veel leerden over de flora en fauna en de samenhang daarin.

2024 in cijfers

Aantal Leden	380
Aantal vrijwilligers	65
Gewerkte uren vrijwilligers	7.000
Deelnemers activiteitenprogramma (incl Eco-Meer festival)	1.200
Incidentele vrijwilligers	200/225
Schoolkinderen – 15 weken moestuinieren	90
Schoolkinderen - natuurles	4.701 (194 groepen)
Deelnemers Amstelring	Circa 8 per dag
Geo-cachers	124
Losse bezoekers	3.000

(bezoekersaantal is een schatting)

4. Inspiratiebron voor natuurbeleving voor bewoners van Haarlemmermeer en stimulator om in actie te komen

De Heimanshof, als groene parel in het stedelijke Hoofddorp, inspireert jaarlijks duizenden kinderen en volwassenen op allerlei manieren. De een vindt er de rust in zijn drukke bestaan via een ommetje. De ander oefent er zijn hobby met fotograferen, tekenen, geo-caching, determineren, mediteren of anderszins uit. De schoolkinderen beleven een spannende speurtocht in de tuin en raken gefascineerd door zicht op (kleine) natuurwondertjes. De vrijwilligers vinden er gezelligheid, werken lekker buiten en dragen hun steentje bij aan het onderhoud van de tuin.

Activiteitenprogramma 2024

De Heimanshof organiseert door het jaar heen tal van activiteiten om het belang van biodiversiteit en klimaatadaptatie onder de aandacht van bezoekers te brengen. De organisatie van deze activiteiten is in handen van een enthousiaste groep vrijwilligers die veelal ook door de week meehelpen bij het onderhoud in de tuin. Het vinden van voldoende handjes om mee te helpen bij de uitvoering is niet altijd eenvoudig. Voor de grotere activiteiten zijn al snel 15 tot 20 vrijwilligers nodig. Toch lukt het iedere keer weer om de ploeg compleet te krijgen om activiteiten uit te voeren.

Hieronder staat het programma dat dit jaar heeft plaatsgevonden.

<i>20 januari - Nieuwjaarslunch voor vrijwilligers en leden'</i>
<i>4 februari – Lezing over de Aziatische hoornaar, door Carla Meerleveld van imkervereniging Haarlemmermeer</i>
<i>21 februari – Struinsafari voor kids van 9 t/m 12 jaar</i>
<i>13 maart – Start Struinkidsseizoen voor kids van 8 t/m 11 jaar</i>
<i>15 en 16 maart - NLdoet</i>
<i>7 april – Dag van de voorjaarsbloeiers (in samenwerking met IVN)</i>
<i>10 april – Algemene Ledenvergadering De Heimanshof</i>
<i>21 april - Eco-Meerfestival (ism NMCX, IVN en St. MEERGroen) in de Olmenhorst</i>
<i>5 mei – Opening zomerseizoen.</i>
<i>12 mei – Lezing 'Vogels om ons heen: vroeger, nu en in de toekomst' door Johan Stuart van Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland</i>
<i>30 juni - Zomerfestival</i>
<i>30 augustus – Lezing over vleermuizen met excursie</i>
<i>8 september – Fête de la nature</i>
<i>29 september - Laatste weekendopening van het seizoen</i>

Voorjaarsbloeiersdag

Tijdens de Voorjaarsbloeiersdag op 7 april die we samen met IVN organiseerden, was er weer een prachtig tentoonstelling te zien, samengesteld door Anneke van Lijnschoten en Ellen Sijbring. Zeer leerzaam voor onze eigen vrijwilligers en de bezoekers. Helaas viel de opkomst deze keer wat tegen, 61 bezoekers.

Eco-Meerfestival

Nieuw in ons programma was het Eco-Meerfestival. Het initiatief voor dit festival lag bij De Heimanshof, IVN-werkgroep Haarlemmermeer, NMCX Centrum voor Duurzaamheid en Stichting MEERGroen. De samenwerking was een uitvloeisel van het Fête de la nature in september, dat we al twee jaren samen organiseren. Het evenement is verplaatst naar het voorjaar, omdat we dan bezoekers aan het begin van het groeiseizoen kunnen inspireren om actief aan de

slag te gaan met vergroening. Trekker van het festival was NMCX. Het festival vond plaats op de Olmenhorst in Lisserbroek. Er deden zo'n 20 organisaties mee en er kwamen circa 600 bezoekers. Een mooi resultaat. Vrijwilligers van De Heimanshof gaven advies over een klimaatadaptieve tuin, promootten gifvrije, biologisch geteelde planten en hadden educatieve spelletjes voor kinderen en een quiz voor volwassenen. De Heimanshof haalde via het Groene Bondgenoten-fonds een bijdrage van € 1.000 binnen voor posters die in Hoofddorp en Nieuw-Vennep werden opgehangen. De Heimanshof is positief over het voortzetten van dit festival in 2025.

Zomerfestival

Het Zomerfestival stond dit jaar in het teken van natuurlijke kringlopen. Bezoekers konden zelf actief aan de slag met:

- Muziek maken met natuurlijke en gerecyclede instrumenten;
- Schilderen, botanisch tekenen, gedichten maken en natuurfotografie;
- Proeven van voedsel gemaakt met kruiden uit de tuin en de voedselverspillingsquiz doen;

- Een workshop over het leven van de bijen en een workshop Zalf maken van bijenwas. De onvolprezen Heimanshof-honing was die dag weer te koop;
- Bodemonderzoek doen naar kleine beestjes en leren over de omzetting van afval naar waardevolle grondstoffen;
- Een mini-bosbad nemen en de effecten van het bos ervaren.

Het resultaat was een prachtige opkomst van 319 bezoekers, waarvan er velen bijna de hele middag in de tuin actief waren.

Shinrin Yoku

In de zomermaanden heeft onze vrijwilliger Mieke Vlaming zo'n 20 Shinrin Yoku-wandelingen gehouden in het bos. Er is veel belangstelling voor deze nieuwe vorm van natuurbeleving. Niet-leden betaalden € 10 of konden lid worden van onze vereniging voor minimaal dat bedrag. Een groot aantal deelnemers (18) heeft dit laatste gedaan. Mieke heeft zo een mooie, nieuwe manier geïntroduceerd om leden te werven.

Fête de la nature

Het Fête de la nature stond dit jaar in het teken van proeven, ruiken en creativiteit met natuurlijke materialen zoals werken met klei en verven met planten. Er waren rondleidingen en stagiair Ivan organiseerde waterbeestjes vangen en determineren bij de vijvers. De 133 bezoekers deden enthousiast mee aan alle activiteiten.

Waterbeestjes vangen was populair bij Fête de la nature

Ook de lezingen en werkdagen werden dit jaar prima bezocht en zeer gewaardeerd. Enkele onderdelen uit het oorspronkelijke programma zijn niet doorgegaan door ziekte van de spreker en onvoldoende inschrijvingen voor workshops.

5. Binden van mensen met liefde voor de natuur

De Heimanshof in beeld

Om mensen te kunnen binden, moet je ze eerst vinden of ze moeten jou vinden. Daarom organiseren we door het jaar heen een groot aantal activiteiten die we via onze eigen website, nieuwsbrief, de lokale media en sociale media bekend maken.

Filmpjes op site en social media

In de digitale media voert bewegend beeld tegenwoordig de boventoon. We proberen in deze trend mee te gaan door ook meer filmpjes te laten maken over het onderhoudswerk en de activiteiten. Onze vrijwilliger Ton Commandeur heeft hier afgelopen jaar hard aan gewerkt. Hij portretteerde diverse vrijwilligers en deze zijn nu te vinden op onze site (via ons YouTube-kanaal) en Haarlemmermeervoorelkaar.nl.

In de media

Rondom de grotere evenementen zijn er mooie artikelen geplaatst in de lokale kranten en social media. Vrijwilligers Dick Gatsonides en Annemieke Willemse stonden centraal in het programma Passiepraat bij Meerradio.

De Heimanshof is ook te vinden op de nieuwe gemeentelijke toerisme website 'Visit Haarlemmermeer' en 'Liefs uit Haarlemmermeer'.

Binden van ons vrijwilligersteam

In hoofdstuk 3 over de vereniging heeft u kunnen lezen hoe we onze vrijwilligers willen blijven inspireren en binden aan De Heimanshof. Daar steken we veel energie en tijd in, omdat ze essentieel zijn voor het voortbestaan van dit unieke stukje Hoofddorp. Via de vrijwilligersapp houden we dagelijks contact met de

groep en kunnen vrijwilligers elkaar informeren over nieuwtjes, vragen en andere zaken. We betrekken hen ook zoveel mogelijk via werkgroepen en nieuwsbrieven.

De adoptie van landschappen is een andere manier om mensen te binden aan de tuin. Afgelopen jaar heeft een groepje vrijwilligers gekeken hoe er in het najaar meer kleur in de tuin kon komen, zoals in hoofdstuk 2 vermeld. Door het natte weer en de slakken is dit experiment niet goed uit de verf gekomen. Er vindt een evaluatie plaats met een plan voor 2025.

De meeste vrijwilligers hebben een vaste dag waarop ze komen helpen. Mensen die op andere dagen werken, kennen ze niet of nauwelijks. De nieuwjaarslunch en vrijwilligersdag in oktober hebben mooie bruggen geslagen tussen de verschillende vrijwilligersgroepen.

Nieuwjaarslunch vrijwilligers

[Binden van plantenkenners](#)

Hoewel we een mooie ploeg enthousiaste vrijwilligers hebben, is er een sterke noodzaak om meer plantenkenners naar de tuin te trekken. Het onderhouden en (her)ontwikkelen van de landschappen is specialistenwerk. Deze kenners kunnen vervolgens hun expertise overdragen aan onze vrijwilligers. Via Floron, IVN Natuureducatie en andere groene organisaties proberen wij nieuwe kennis en kunde binnen te halen.

[Binden van de buurt](#)

Net als in 2023 wilden we in samenwerking met de wijkraad een actie opzetten om meer bekendheid te krijgen in de wijk. Dit is helaas niet gelukt. We kwamen qua ideeën niet bij elkaar. Voor het Zomerfestival 2025 is betrekken van de wijk nu weer een speerpunt.

Binden van bedrijven

In 2024 hebben 9 bedrijven een dag of soms met wisselende ploegen op meerdere dagen meegeholpen in de tuin. Op de website [Haarlemmermeervoorelkaar.nl](https://haarlemmermeervoorelkaar.nl) is sinds dit jaar een aparte ruimte voor bedrijven die in het kader van Social Return zich willen inzetten voor maatschappelijke organisaties. Wij staan daar nu ook op en dat heeft resultaat. Verder werken we samen met NMCX dat dit soort werkdagen ook aanbiedt.

Binden van jongeren

De werkdag speciaal voor jongeren die in ons activiteitenplan 2024 stond is niet van de grond gekomen. We willen die graag door jongeren laten organiseren. Die vraag hebben we bij het project 'Effe doen' van Meerwaarde neergelegd. Een groepje jongeren is ermee aan de slag gegaan zonder het gewenste resultaat. Wel zijn we in contact gekomen met de organisatie Friend4Friend. Zij kwamen rond NLdoet met twee ploegen jongeren meehelpen in de tuin. We blijven het komend jaar weer proberen.

Medewerkers van Omron uit Hoofddorp kwamen een dag meehelpen in de tuin.

6. Kenniscentrum inheemse natuur Haarlemmermeer

Natuur- en Duurzaamheidseducatie (NDE-lessen)

Via de Groene Kapstok (www.degroenekapstok.nl) van het NMCX hebben dit jaar bijna 5.000 kinderen van de basisscholen uit Haarlemmermeer een natuurles gevolgd in De Heimanshof. Het werk in de tuin ging gewoon door zonder hinder te veroorzaken bij de lessen. Er is regelmatig overleg geweest tussen de beheerder en de coördinator Ingrid Sjerps. Zij vierde dit jaar een opmerkelijk feestje. Ze was 25 jaar in de tuin actief voor de NME. Ze ontving hiervoor een bos bloemen van De Heimanshof.

Op verzoek van het NMCX is in de tropische kas eind van het jaar een tweede ontvangstruimte gecreëerd. NMCX wil na de zomer van 2025 een lesprogramma starten voor het voortgezet onderwijs.

Tweede ontvangstruimte in de tropisch kas.

Om NMCX-medewerkers meer bekend te maken met De Heimanshof is een lunchmeeting in de tuin geweest. Daarin zijn diverse ideeën geopperd voor samenwerking en wederzijdse ondersteuning.

Opleiding eigen vrijwilligers

Het opleiden van onze eigen vrijwilligers is een continu proces. We stimuleren mensen om cursussen te volgen voor omgaan met machines en opdoen van meer floristische kennis. Ook volgde het bestuur diverse webinars, onder meer over fondswerving en slootkantbeheer.

Educatie in de tuin

Er zijn goede stappen gezet voor het actualiseren van de informatieborden bij de landschappen in de tuin. Diederik Smilde heeft de tekst voor alle landschappen herschreven met hulp van Dick Gatsonides. Het produceren van de borden en de vormgeving kost veel geld. Eind 2024 hebben we aanvraag bij het Betrekken bij Groen-fonds ingediend voor de financiering. Als we die krijgen, kunnen de

borden in het 2^e kwartaal 2025 gemaakt worden. Zo niet, dan moeten we nog even sparen.

De voormalige Kijkdoos wordt per 1 januari 2025 omgedoopt tot Informatiecentrum. Er wordt een mooi bord op de pui geplaatst. Vanaf de ALV in april 2025 zal gedurende het hele seizoen de tentoonstelling 'KIJK. 50 jaar De Heimanshof' te zien zijn.

Al eerder vermeldden we ons jaarlijkse activiteitenprogramma waarin natuureducatie, natuurbeleving en biodiversiteit steeds centraal staan.

[Kennisoverdracht aan derden](#)

Ons bestuurslid Tuin heeft op een aantal plekken in de Haarlemmermeer input gegeven over het belang van inheemse soorten, onder meer in het project Spoorzone en in het jaarlijks overleg met de polderecologen. Hij heeft tevens een plantenwerkgroep Haarlemmermeer opgezet die de flora in onze gemeente inventariseert.

Het platform Groen Haarlemmermeer is helaas opgeheven door het NMCX. IVN-werkgroep Haarlemmermeer houdt wel de website Groen Haarlemmermeer in de lucht. Wij kunnen onze activiteiten daar zelfstandig op plaatsen. Het NMCX heeft de intentie om één keer per jaar een gezamenlijke activiteit met Groenpartners te organiseren. Dat is het Eco-Meerfestival geworden.

We participeren in de landelijke heemtuinvereniging SNTP (Samenwerkende Natuurrijke Tuinen en Parken) en onderhouden contacten met omliggende heemtuinen. Uitwisseling van kennis en planten staat hierbij centraal. De ALV van de SNTP vond dit jaar bij ons in de tuin plaats.

[Stages en projectonderwijs](#)

Naast het faciliteren van onderwijs voor basisscholen werkt De Heimanshof mee aan beroepsonderwijs en maatschappelijke stages. In het voorjaar voerden acht studenten van Atheneum Hageveld uit Heemstede hun maatschappelijke stage uit bij ons. Ze hielpen mee met het onderhoud in de tuin. Drie klassen aankomende onderwijsassistenten van het Nova-college bedachten in de tuin opdrachten voor kinderen van de basisschool. Jongeren van de internationale schakelkas uit Hoofddorp kwamen helpen bij NLdoet.

Een structurele samenwerking met groenopleidingen is wegens tijdgebrek nog niet van de grond gekomen. Onze wens blijft om ook voor voortgezet en hoger onderwijs een mooie onderzoeksplek te worden. Een actiepoint voor 2025.

Het aanpassen van de eigen plantendatabase aan de nieuwe landschapsindeling in de tuin staat 'on hold'. In 2025 vindt een evaluatie van nut en noodzaak plaats.

7. Breed maatschappelijk draagvlak

Samenwerking AZC

In het verslag heeft u kunnen lezen dat we met steeds meer organisaties samenwerken. Een nieuwe partner is het AZC in Hoofddorp. Bewoners van het AZC willen graag actief zijn, zolang ze moeten wachten op een uitspraak over hun status. In de zomer is een proef gestart om 4 asielzoekers mee te laten helpen in de tuin. Het zijn 3 mensen uit Eritrea en 1 uit Syrië. Ze spreken geen Nederlands of Engels en toch is de samenwerking goed. Ze verzetten enorm veel werk. De evaluatie was positief. De Heimanshof heeft de mannen werkschoenen en een werkbrok gegeven, zodat ze veilig kunnen werken.

Onze samenwerking met het AZC werd opgemerkt door een journalist van de website 'Vrijwillig groen'. Zij publiceerde een informatief interview met de mannen met mooie foto's: [Werken met nieuwkomers in de heemtuin | Vrijwillig Groen](#)

Amstelring dagbesteding op De Heimanshof

De samenwerking met Amstelring loopt alweer een aantal jaar naar volle tevredenheid. De deelnemers, mensen met beginnende dementie, voelen zich veilig en thuis in onze tuin. De inloop op de maandag trekt langzaam meer deelnemers. Deze is voor mensen uit de buurt die behoefte hebben aan contact. Ze drinken koffie met elkaar en doen leuke dingen. Door veroudering en veranderde interesses werken de deelnemers minder mee in de tuin. Dit vraagt dan ook minder begeleiding van ons. Op grond hiervan is de contributiebijdrage van Amstelring in 2024 naar beneden bijgesteld.

Samen met Amstelring werken wij aan onze droom om een multifunctionele accommodatie op het terrein op nummer 7 te krijgen. De deelnemers zouden dan een meer eigentijds onderkomen krijgen en mogelijk mee kunnen helpen in de cafetaria. Ook biedt het kansen voor vroegsignalering bij inwoners uit de buurt die een steuntje in de rug kunnen gebruiken.

Bedrijven: Sponsorbeleid

Het bestuur heeft een sponsorbeleid opgezet. Via dit beleid willen we meer financiële armslag krijgen, bedrijven langdurig(er) aan onze organisatie binden en ons gedachtegoed via bedrijven uitdragen. Na de vaststelling is de eerste overeenkomst gesloten met Gromax Verhuur uit Hoofddorp.

Samenwerking met (natuur)partners

We zijn actief in diverse overlegorganen om waar mogelijk samenwerking te realiseren op gebied van natuureducatie, natuurbeleving en biodiversiteit. Onze groene partners zitten met name bij de SNTP (Samenwerkende Natuurrijke Tuinen en Parken), Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland, IVN en Floron. Met hen bundelen we de krachten om meer (inheems) groen te realiseren. Met de Wijkraad en het gemeentelijke gebiedsmanagementoverleg zoeken we naar kansen om de wijk te vergroenen en wijkbewoners meer bij de heemtuin te betrekken.

8. Beheer gebouwen en kassen

Kassen

Het bestuur heeft afgelopen jaar besloten de tropische kas een nieuwe invulling te geven. Deze discussie liep al langer vanwege de hoge energiekosten en werd bespoedigd door de herhaalde uitval van de verwarmingsketel, waardoor veel tropische planten doodgingen. De kas is omgebouwd tot een tweede ontvangstruimte, in overleg met het NMCX die hier lessen voor het voortgezet onderwijs wil organiseren. Om het energieverlies verder te beperken wordt deze winter een toegangssluis gebouwd vanaf het pad. Doel hiervan is ook dat de toegang meer zichtbaar wordt voor bezoekers en uitnodigt om naar binnen te gaan.

De problemen met de verwarmingsketel en de gevolgen daarvan zijn besproken met de gemeente en er zijn afspraken gemaakt onder meer over een waarschuwingssysteem.

Kijkdoos - Informatiecentrum

In ons beleidsplan hebben we de ambitie beschreven om de Kijkdoos om te bouwen tot Informatiecentrum. Afgelopen jaar hebben we de eerste stappen op die weg gezet. Eind december is het bord Informatiecentrum op het gebouw

geplaatst. Vanaf 1 januari 2025 praten we over Informatiecentrum in plaats van Kijkdoos. Tegelijkertijd wordt een duurzaamheidsslag gemaakt. De beide deuren worden begin 2025 vervangen en voorzien van dubbel glas. De deur van de nieuwe hoofdingang wordt verbreed om mensen in rolstoelen

te ontvangen. De opdracht hiertoe is in december uitgezet. Ook wordt de bestrating aangepast, zodat voor de bezoeker nu de gewenste looprichting duidelijker is. Bezoekers komen dan rechtstreeks in de centrale ruimte terecht en niet meer via de keuken. De volgende stap is om er inhoudelijk een Informatiecentrum van te maken. In 2025 zal deze ruimte lange tijd in gebruik zijn voor de tentoonstelling 'Kijk: 50 jaar De Heimanshof'. In dat jaar zal ook een plan voor de inrichting daarna gemaakt worden.

Boomhut en bomenpad

Helaas heeft het bestuur in 2024 moeten besluiten het bomenpad af te breken. De investeringen die gedaan moesten worden om het object gecertificeerd te krijgen, vonden wij onacceptabel hoog. Mede ook omdat we inzagen dat naar de toekomst toe onderhoud, beheer en jaarlijkse keuringen blijvend fikse investeringen zouden vragen. De leden onderschreven het voorgenomen besluit van het bestuur tijdens de ALV in april. Hiermee is het meest frustrerende en kostbare dossier van de afgelopen jaren afgesloten en een wijze les geleerd: schoenmaker, blijf bij je leest!

Project nummer 7

Met hulp van een architecte en twee jonge maatschappelijke ontwikkelaars werken we door aan het plan om een multifunctioneel, duurzaam gebouw neer te zetten op de plek waar nu de kassen en het Amstelringgebouw staan. De gemeente heeft veel sympathie voor ons initiatief, maar heeft duidelijk gemaakt dat zij niet zal investeren in een nieuw gebouw. Ze wil wel meedenken over faciliterende maatregelen (grond, bestemmingsplan e.d.). Dat betekent dat er een sluitende businesscase moet komen om de afgeschreven objecten te vervangen. Dit is een complex proces, aangezien wij en ook Amstelring geen opdrachtgever kunnen/willen zijn en ook het beheer niet op ons kunnen/willen nemen. Wij blijven zoeken naar invalshoeken om de facilitering van het onderwijs aan de kinderen en de zorg voor de jong-dementerenden in de toekomst te kunnen blijven borgen.

